

כסוי הדם פרק ששי חולין

פה.

עין משפט נר מצוה

יד א מיי פ"ג מהלכות
מעשה קרבנות ה' ח
מקט ע"ג קפג
בז ב ג ד מיי פ"ד מהל
שמיטה ה' י סג
ע"ג ס טו"ש י"ד טו
כ טע"ג פ
הז ה מיי פ"ב ע"ג ע"ג הלכה
ה:
ז ו מיי פ"ד ע"ג ע"ג ה' י:

גליון הש"ס

גכ' נטר שפיכה שפיכה.
ע"ג ע"ג ע"ג ע"ג ע"ג
תוס' ד"ה בשפיכה:
שם למעוטי עוף מביא.
ע"י תוס' ר"ד קדושין
דף ט ע"ג ד"ה המקדש
נע בעלה:

שיטה מקובצת

אבל איכא דדמי ליה
מדדמי ליה. נ"ב ע"י
תוס' מנחות דף ד' ע"א:
שם לקשה ה"ר אליעזר
ממין. נ"ב ע"י תוס'
בכורות דף ט' ע"ב:

רבינו גרשום

ור"י יוסי לטעמיה דאמר
דאי אשה נמי תקעה כו'.
כלומר ר' יוסי דמיית
מק"ד ממילה שאין מכשין
דס כו' ביו"ט הוא אויל
לטעמיה דלא מצי למימר
לקיעת שופר בגבולין
יובית שאין דואה דוחה
שבת וספיקא דוחה יו"ט
ה"י נימא לענין כו' שיהא
ספיקא דוחה יו"ט. דהכא
לינן ספק איש ספק אשה
דן הוא שיהא ספק דוחה
יו"ט דדואה אשה נמי
תקעה: שכן דוחה שבת
במקדש. גרסי: ראה רבי
דבריו של ר"מ באותו
ואת בנו ושנאו בלשון
חכמים. כלומר השוחט
ונמצאת טרפה השוחט
פרת השחית כו'. ר"ש
פטר חכמים מחייבין
א' דהוה ר"מ דבריו של
ר"ש בכסוי הדם ר"מ
מחייב וחכמים פוטרין;
מה התם שחיטה שאינה
ראויה שמה שחיטה.
כלומר שחוטין חוץ שחיטה
שאינה ראויה היא וקרי
ליה שחיטה: גמר מטבח
בחולין צ"א מאי טבח
פרע להן בית השחיטה:
שחיטה ראויה דאמרו
צ"א מאי טבח
כלומר היכא מחייב בכסוי
בשחיטה שראויה לאכילה
דכתוב אשר יאכל:

א' כל ואלה דבריו של ר"ש
בכסוי הדם ומני מנמי ר"מ
וכו'.

מה דמיילא שבן אינה נוהגת בליירות כבימים. ואם תאמר כיון שאין הפירכה מעין ק"ו שחלו דחיייה נשים הפירכה בתוך הק"ו כמו כליד הרגל (ב"ק דף ד' ע"ג) דעבי למילף שיהא קרן זרשות הניזק משלם נזק שלם משן ורגל ולא פרכינן מה לשן ורגל שכן היקו מניו משום שאין הפירכה מעין ק"ו דהוי מתשלומין וי"ל דהתם סברא בעלמא היא אבל חומרא וקולא דכתיבה כמו שאינה נוהגת בליירות כבימים דהכא פרכינן א"ע' דלא הוי מעין ק"ו וכן צפרק קמח דזוחים (דף י' ע"ג) דיליף שוחט ע"מ לזרוק שלא לשמו פסול מק"ו שוחט על מנת לזרוק חוץ לזמנו ופריך מה לחון לזמנו שכן ככרת:

נשים סומכות רשות. היינו באקפויי ידא כדאמר באין דורשין (מגינה דף טו: ע"ג) אבל כלל כהה מודה רבי יוסי דלסור ומיימי הכא כי היכי דשרי רבי יוסי לקמוך לנשים באקפויי ידא א"ע' דנראה כעבודה צדקשים ה"ג תקיעה דליכא אלא איסורא דרננן שרי רבי יוסי דנשים: **דנין** שחיטה משחיטה ואין דנין שחיטה ממביחה. הקשה הר"ר נתן דגני תשלומי ד' וה' (ב"ק דף ע"ג ע"ב). ממייבי רננן בשחיטה שאינה ראויה כגון שחט צבטת או לעבודת כוכבים צבוצת ע"י אחר ובשוחט ונמצאת טרפה והתם הוה ליה לנילף טעמיה מטעמיה דוטבחא כתיב וי"ל דהתם דנין טעמיה דעצירה משחיטה דעצירה ואין דנין טעמיה דעצירה מטעמיה דהיתר והכא אינטריך למימר דנין שחיטה משחיטה אפי' אם נמצאת הראשונה טרפה דהוי שחיטת היתר אבל אם נמצאת השניה טרפה שהיא שחיטת עצירה לא היה צריך לטעמא דשחיטה משחיטה א"י' לנין דנין דבר הנאמר צסיני והכא נאמר צסיני ולא נטבח טבח ודבר שלא נאמר צסיני וא"ע' דהוי טעמיה מטעמיה והכא נמי מני לטעמיה הכי אלא דכלאו הכי משני ספיר א' ואל"ת דצריש פ"ב דיצמות (דף י"ז ע"ג) אמרינן דנין אחים מאלים ואין דנין אחים מאלים א"ע' דאחים דבני יעקב לא נאמר צסיני וי"ל דכיון דליפנין הכא דשמה שחיטה תו אית לן למימר כלל דוכתי דשמה שחיטה וליכא למימר דלדרכה נילף טעמיה מטעמיה התם דלא שמה שחיטה וכן נאמר כלל דוכתי דהא כיון דאיכא למימר הכי ואיכא למימר הכי אית לן למימר דנין דבר הנאמר צסיני מדבר הנאמר צסיני אבל אי

אלא ספק איש ודוחה יוס טוב גמור: **ור' יוסי** דלא שפיכה ליה הא פירכה משום דאזיל לטעמיה דאמר אפילו אשה ודאית תקעה וא"ע' דלא מייביבא אבל בכסוי דאילו ידעינן דצחמה היא ציו"ט אסור לככות כו' מספק לא מחללין ואל"ת וי"ט: **סומכות רשות**.

אלא ספק איש ספק אשה ורבי יוסי לטעמיה דאמר אשה ודאית נמי תקעה (ד' דתניא בני ישראל סומכין ולא בנות ישראל סומכות רבי יוסי ורבי שמעון אומרים נשים סומכות רשות אמר רבינא ולמאי דקאמרי רבנן נמי אית ליה פירכא מה לתקוע וטומטום דספק הוא דוחה אית ליה פירכא למטובה שלהם: **מה לקיעט שופר שכן ודאח דוחה שמה צמקדש**. לפיכך ספיקה דוחה יוס טוב בגבולין: **האמר** בכסוי שאין ודאו דוחה שמה כלל: **הא** נשאר ליני **נהגא**. דתמיה: **מתני'** חיה **ועוף** הנסקלין. כגון שנרצבו וגמל דנין ושחטין: **וחכמים** פוטרין. דשחיטה שאינה ראויה לא שמה שחיטה וא"ע' דבכסוי שפיכה כתיבא אפילו הכי אשר יאכל כתיב. וטעמיה דרבי מאיר מפרש בגמרא: **נב' ראה רבי דנין** של **רבי מאיר** צאוס ואם בנו. דשחיטה שאינה ראויה שמה שחיטה לחיינו: **ושמה** נשון חכמים. כדתן כה (ע"ל דף פ"א): **רבי** שמעון פוטר ודכסוי מחייבין ובכסוי תנן ר' מאיר מחייב ודכסוי פוטרין. ולקמיה מפרש ואזיל מאי שנה דראה אלו כאן ואלו כאן: **מה** להנן שחיטה ראויה. כדכתיב (בדלש"ת מ"ג) כי אחי יאכלו: **ושם** הכהן **וצה** הכהן. צנגעני צמים כתיב וילפינן מינה גזירה שזה צמרת כהניס' נאמר וכן הכהן ונאמר וכן הכהן מה שיצה חולץ וקולא וטח ונתן לו צבוע אף ציאה כו' וכבר פירשתי יפה בעירובין א' (בכילד מעצרון) (דף נ"א): **בשחוט** חוץ כתיב (ויקרא י"ז) דם שפך:

אל
א"ר מני בר פטיש גמר י' מטבח טבח והכין מה להלן שחיטה ראויה אף כאן שחיטה ראויה ור"מ נמי ליגמר מטבח דנין שחיטה משחיטה ואין דנין שחיטה מטביחה א' מה נפקא מינה הא תנא דבי רבי ישמעאל א' ושב הכהן ובא הכהן זו היא שיבה זו היא ביאה הני מילי היכא דליכא דדמי ליה א' אבל איכא דדמי ליה מדדמי ליה ילפינן ורבי שמעון נמי ליגמר משחוטין חוץ דנין חולין מחולין ואין דנין חולין מקדשים ור' מאיר אטו אותו ואת בנו בקדשים מי לא נהיג היינו דקאמר רבי חייה ראה רבי דבריו של רבי מאיר באותו ואת בנו ושנאו בלשון חכמים מאי טעמא דר' מאיר בכסוי הדם אמר ר' שמעון בן לקיש ג' גמר שפיכה שפיכה משחוטין חוץ מה להלן שחיטה שאינה ראויה שמה שחיטה אף כאן שחיטה שאינה ראויה שמה שחיטה ורבי שמעון א' אשר יאכל כתיב ורבי מאיר ההוא א' למעוטי עוף טמא הוא דאתא ורבי שמעון עוף טמא מאי טעמא דלאו בר אכילה הוא טרפה נמי לאו בר אכילה הוא והיינו דאמר רבי חייה ראה רבי דבריו של רבי שמעון בכסוי הדם ושנאו בלשון חכמים אמר רבי אבא

לאו דילפינן הכא שחיטה משחיטה הוה ילפינן צארבעה וחמשה (ב"ק דף ע"ג ע"ב). טעמיה מטעמיה א"ע' דלא נאמר צסיני כדאיתא נמי דיצמות וא"ת ור"מ למה ליה לנילף משחוטין חוץ נילף מנופיה דלוחו ואת בנו נוהג צדקשים א"ע' דלאו שחיטה ראויה היא דהא הוי מחוסר זמן וי"ל דיתא ליה לנילף משחוטין חוץ משום דמנופיה איכא למידיחי דלא אסר רחמנא אוחו ואת בנו צדקשים אלא שראשון קדשים ושני חולין דשחיטה ראויה היא: **ואין** דנין חולין מקדשים. ומי' צדקשים נמי פטר בשחיטה שאינה ראויה א' משום דעיקר קרא דלוחו ואת בנו בחולין כתיב ותימה דצפרק תמיד נשחט (פסחים דף סג). תנן רבי שמעון אומר השוחט פסח צ"ד על החמץ לשמו חייב שלא לשמו פטור ומפרש צקונטרס משום דהוי פסול ור"ש לטעמיה דאמר שחיטה שאינה ראויה לא שמה שחיטה והשתא התם הוה ליה לנילף משחוטין חוץ דשמה שחיטה דהויא קדשים מקדשים: **ורבי** שמעון אשר יאכל כתיב. אבל אם לא אשר יאכל מטעמיה לא גמר משום דלא דמי שפיכה לטעמיה כמו שחיטה לטעמיה א' הקשה הר"ר אליעזר ממיי' צימא דהאי אשר יאכל אחא למעוטי אוכל שאין אחא יכול להאכילו לאחרים כדדריש רבי שמעון מכל האוכל אשר יאכל צפרק המנחות והנסכים (מנחות דף ע"ג ע"ב) וצפרק העור והרוטב (לקמן דף קטנ). ומרבינן אפילו עוף טמא כיון דמותר בהנאה וי"ל דהתם כתיב מכל האוכל דמרכה כל אוכל אפילו אסור בהנאה ואתא אשר יאכל למימר שיהא מותר בהנאה אבל הכא לא כתיב כל אשר יאכל משמע המותר לישראל לאכול:

א' מהנה טו: עירובין
טו: ר"ה ל' נקדושין לו:
ג' לעיל ח' ס: א' נלקטין
טו: א' ד' צ"ק קו:
ט' בכורות ל' עירובין
ג' מסכת יג: יבמות י:
ג' נדה כ: יומא ב: טו:
ה' הרויח ח: מנחות ד'
מ"ה: א' נמלעז פסכה א'
א' נ"ל צמי שהולאיה:
ח' ונ"ע' תוס' כמות ל'.
ד"ה ור"ש תוס' צ"ק ע"א:
ט' ע"ין
תוס' ע"ל ט' ד"ה קדשים:

תורה אור הש"ס

1. וקרא יוסף אתם את בנימין ויאמר לאשר על ביתו הבא את האנשים הביתה וטבח טבח והבן כי אחי יאכלו האנשים בצדקיהם:
2. ושב הכהן וקרא והנה השביעי וקרא והנה פשה הנגע בקרית הקבוץ: ויקרא די לט הבא הכהן וקרא והנה פשה הנגע בבית צרעת מנאקרת הוא בבית סמא הדאי: ויקרא די מדו.
3. וקיש איש מפני שחיטה וכן הגר הגר בחובם אשר יצוד ציד חיה או עוף אשר יאכל ופשר את דמו ובסודו בעקב: ויקרא די י:

מוסף רש"י

ונמצאה בידו. שלא מדעת (ע"ל כו') כגון על ידי פנימה סמין לו שיהיה או דרכה (ע"ל ע"א). ובהדר. מדעת, ולכן נחמה שקועה לאלוהים מתימה ועד החמה (ע"א) ומעקר. סימנין, וצמיה קלי דטעונה כתיב כגון כני ואלו (ע"א). פטור מלכחות. דכתיב אשר יאכל ושפר וספה. כדלא לאלילה הכחות ממנה, ואפילו מאן דמתייב ספיה צשוחט ומנאלת ספיה הכא מודה דשחיטה מיהא בענין, דגמר שפיכה שפיכה משחוטין חוץ והתם שחיטה כתיב (ע"א). שחיטה שאינה ראויה. לאלילה, האילו ושחטה כהלפתה שמה שחיטה (ב"ק ע"א). זו היא שיבה זו היא ביאה. לנין גזירה שזה זה מזה (יומא ב: מכות יג:) כלומר ילפינן גזירה שזה משניה לנאה כמו דהוי מתייביה שיהא או מתייביה ביאה (נהגה כ"ב) דלע"ג דלא לנו קרי' להדי, כיון דמתייביה צבאת כהן משחטי דייעין כהן מתייב שזה (יבמות י: וענין מנחות ד' ונ"י וכו') וברובין נה. בארכות: